

Pomocne zasady

Pracujcie w atmosferze przygody,
pozwólcie na pewną swobodę
i wesołość – tym karmi się
kreatywność!

Pozwól uczniom
popelniać błędy,
bo one wiele nas uczą.

Eksperymentujcie
i wyciągajcie wnioski –
nawet, jeśli coś pójdzie nie tak.

Zachęcaj do
zadawania pytań.

Zadając twórcze
zadanie nie zakładaj
z góry, jak ono ma
być wykonane i nie
krytykuj, jeśli dzieci
pójdą inną drogą.

Nie odrzucaj żadnych
pomysłów „z zasady”, lecz
zachęcaj do samodzielnego
szukania argumentów
„za” i „przeciw”
i oceniania ryzyka.

Nie rozliczaj dzieci
z wykonania zadań
ograniczając się do
oceny „dobrze” lub „źle”.
Sklaniaj do autorefleksji,
oceny koleżeńskiej,
feedbacku.

Rozdaj uczniom naklejki do paszportu na samym początku projektu. Każdy powinien mieć swój pakiet. Pamiętaj: naklejki nie są nagrodą – to forma zabawy oraz element fabuły projektu. Nawet uczeń nieobecny powinien mieć możliwość wklejenia naklejki do swojego paszportu.

Zachęcamy do korzystania również z dodatkowych zabaw i zadań, które dla Was przygotowaliśmy. Są przeznaczone do zrealizowania poza projektem, lecz nawiązują do tegorocznych książek. Będą się one pojawiały na stronie www.czytaniemamoc.pl w trakcie trwania projektu.

Wreszcie – namawiamy do dzielenia się własnymi pomysłami, inspiracjami i realizacjami. W tym celu zapraszamy na facebookową grupę dla kreatywnych nauczycieli *Czytanie ma Moc* (program dla szkół i przedszkoli).

Nasz program został objęty patronatem Budzącej się Szkoły – a to nas zobowiązuje.

To co, zaczynamy?

Oznaczenia stosowane w scenariuszach

Fragment książki do czytania

Zadanie twórcze słowne

Zadanie twórcze manualne

Zadanie twórcze ruchowe

Twórcza rozmowa

KREAKTYWATOR, czyli twórcza karta pracy (PDF)

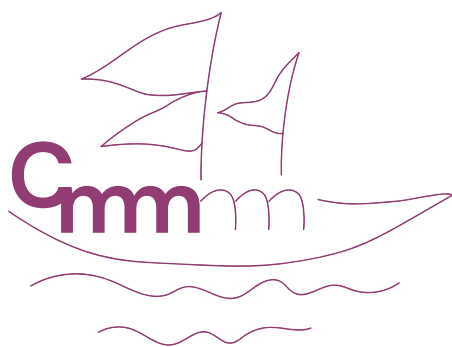
Wyzwanie dramowe

Pokaż prezentację

Praca z paszportem

PASZPORT DO PRZYGODY KLASA II

WARSZTAT 5

Inspiracja:

Książka Christiane Dorion (ilustracje Gosia Herba) *Wynalazcy. Poznaj zwierzęta, które inspirują świat nauki* (wydawnictwo Znak Emotikon)

W jakim celu?

- › Rozbudzanie w uczniach pasji czytelnictwa.
- › Rozwijanie kreatywności uczniów.
- › Rozbudzanie zamiłowań przyrodniczych.

Zdobywane umiejętności. Uczeń:

- › doskonali budowanie relacji społecznych poprzez pracę w parach i w grupie,
- › rozwija empatię, rozumienie świata zwierząt,
- › kształtuje proekologiczną postawę,
- › rozwija umiejętności wypowiedzenia się na forum klasy,
- › rozwija swoje kompetencje kreatywne i artystyczne,
- › rozwiązuje rebus.

W jaki sposób?

- › Twórcze działania plastyczno-manualne
- › Projektowa praca w grupach i w parach
- › Burza mózgów
- › Ćwiczenia dramatyczne

Przygotuj:

- › Fragmenty książki Ch. Dorion *Wynalazcy. Poznaj zwierzęta, które inspirują świat nauki* – pdf str. 8 *Wstęp*, str. 64–65 *Mistrzowie recyklingu*, str. 16–17 *Mistrzowie budownictwa* (jeśli nie masz książki, możesz je pobrać w zakładce „Fragment książki do pobrania”)
- › *List od Kefira* – wydrukuj 1 sztukę, wsadź do koperty i schowaj przed uczniami
- › KREAktywatory (do pobrania w osobnych zakładkach):
 - *Coś z niczego – refleksja* – wydrukuj po 1 sztuce dla każdej 4-osobowej grupy uczniów
 - *Podpatrzone u zwierząt* – wydrukuj po 1 sztuce dla każdej pary uczniów
 - *Leśne kontenery* – wydrukuj po 1 sztuce dla każdego ucznia
- › Komputer z dostępem do Internetu, tablica interaktywna, link: <https://wordwall.net/resource/26074343/przyroda/recykling-czytanie-ma-moc>
- › Prezentacja – do pobrania w zakładce „Prezentacja”
- › Duża ilość rolek po papierze toaletowym (zaczynicie zbierać wcześniej!)
- › Odpadki w rodzaju strzępków folii, skrawków materiału, zużytego papieru, kłębków waty, zużytych kubeczków papierowych lub plastikowych itd. (je również zaczynicie gromadzić wcześniej)
- › Materiały plastyczne:
 - kawałki tektury (grubszej do podstawy)
 - nożyczki lub nożyk
 - kolorowe papiery
 - farby
 - sreberka
 - kreatywne druciki
 - filc lub inne rzeczy, którymi można coś ozdobić
 - klej wikol lub klej na gorąco
 - plastelina
- › Karteczki samoprzylepne, ołówki lub długopisy
- › Jeśli korzystacie: Paszporty i naklejki

PRZYGODA 5.

Niesamowite spotkanie

2 jednostki lekcyjne

1. Przywitanie

Usiądźcie razem w kręgu, przywitaj uczniów i przypomnij im o misji poszukiwawczej książkowego podróżnika Kefira. Przeczytaj uczniom list, który pozostawił dla nich Kefir. Znajdziesz go w wersji do pobrania w osobnej zakładce. Jeśli chcesz, możesz schować go i pozwolić, by uczniowie musieli go najpierw odnaleźć.

A zatem dziś wraz z Kefirem będziecie eksplorować książkę Christiane Dorion *Wynalazcy. Poznaj zwierzęta, które inspirują świat nauki* i to w niej będziecie szukać dalszych wskazówek.

Ale o czym w ogóle jest ta książka? Przeczytaj uczniom wstęp ze str. 8. Porozmawiajcie na temat nietypowych umiejętności niektórych zwierząt.

2. Mistrzowie recyklingu

Czy ktoś w Waszej dyskusji wymienił umiejętność recyklingu? Zapewne nie. A okazuje się, że właśnie w tej dziedzinie zwierzęta mogą być dla nas dobrym wzorem do naśladowania.

Przeczytaj uczniom fragment książki znajdujący się na str. 64–65. Zapytaj, czy wiedzą, co oznacza słowo „recykling” oraz po co my ludzie segregujemy odpady.

Porozmawiajcie o segregowaniu odpadów. Zapytaj dzieci, czy pamiętają o tym w swoich domach i czy wiedzą, dlaczego to jest ważne.

(Jeśli chcesz, możesz sprawdzić, czy uczniowie pamiętają kolory pojemników na odpady. W tym celu możesz skorzystać z gry znajdującej się pod linkiem:

<https://wordwall.net/resource/26074343/przyroda/recykling-czytanie-ma-moc>)

Gdy już powtórzycie sobie, jak my ludzie segregujemy odpady, zastanówcie się, jak dzieliłyby je zwierzęta leśne, gdyby i dla nich wymyślono specjalne kontenery.

Użyjcie KREAktywatora *Leśne kontenery*, który znajdziecie w osobnej zakładce.

Jest to zadanie całkowicie twórcze, możecie więc puścić wodze wyobraźni. Poproś jednak dzieci, by nie podpisywały kontenerów po prostu SZYSZKI lub PATYKI, ale szukały ogólniejszych kategorii związanych z zastosowaniem, np. MATERIAŁY DO BUDOWY NOREK, MATERIAŁY JADALNE, ODPADY GNIJĄCE I ŚMIERDZĄCE itd.

Podzielcie się swoimi pomysłami. Zachwyćcie się ilością wspaniałych rozwiązań, jakie udało się Wam wspólnie stworzyć.

3. Mistrzowie budownictwa

Przeczytaj uczniom fragment książki znajdujący się na str. 16–17. Opowiada on, jak zwierzęta potrafią wykorzystać różne rzeczy, które je otaczają, do budowy swoich schronień. Zaproponuj uczniom zabawę, podczas której będą mogli wykazać się kreatywnością. Podziel uczniów na 4-osobowe grupy. Udostępnij im odpadki, które mogą wykorzystać: ścinki materiałów, patyczki, foliowe torebki, kawałki folii, skrawki papieru, papierowe kubeczki, liście itd. (możesz zaangażować dzieci w zbieranie tego typu odpadków już kilka dni wcześniej).

Poproś, by zbudowały z nich ptasie gniazdo lub norkę małego gryzonia – tak, jak potrafią. A jeśli mają ochotę, mogą również ulepić z plasteliny mieszkańca swojej kryjówki. Koniecznie zróbcie im zdjęcia i podzielcie się nimi na facebookowej grupie *Czytanie ma Moc – program dla szkół i przedszkoli*.

Na koniec poproś, by każda grupa, jeszcze przed zaprezentowaniem efektu swojej pracy innym, dokonała refleksji – posłużą Wam do tego KREAktywator – *Coś z niczego – refleksja*.

Podzielcie się swoimi spostrzeżeniami i doceniecie trud każdej grupy, która zaangażowała się w to zadanie.

4. Mistrzowie recyklingu

Poproś dzieci, by zastanowiły się, co w ich domach zwykle się wyrzuca, a co można jeszcze wykorzystać.

Jednym z takich materiałów są rolki po papierze toaletowym.

Zróbcie burzę mózgów i wypiszcie na karteczkach jak najwięcej pomysłów, co można wykonać z takiej rolki.

Następnie połącz przed dziećmi stos takich rolek. Poproś uczniów, by wybrały sobie jeden z zapisanych pomysłów i spróbowały go wykonać najlepiej jak potrafią. Mogą to zrobić pojedynczo lub łącząc się w pary. Możecie wykonać to zadanie na lekcji lub (dla chętnych) w domu.

Dzieci, które nie czują się pewnie i nie mają własnego pomysłu, możesz zachęcić do wykonania pojemnika na przybory biurowe. Instrukcję krok po kroku znajdziesz w prezentacji na slajdach.

5. Jestem żuk i nauczę cię...

Poproś dzieci, by zastanowiły się, co jeszcze niezwykłego potrafią zwierzęta? W czym są lepsze od ludzi? Czego moglibyśmy się od nich nauczyć?

- Czy wiecie czym charakteryzuje się kameleon? Gdzie ludzie wykorzystują taką umiejętność, jaką posiadają kameleony? (Np. ubrania kamuflujące dla żołnierzy).
- Czy znacie jakieś cechy charakterystyczne innych zwierząt, które skopiował i wykorzystał do swoich celów człowiek? (Np. gekon – chwytne łapy przyssawki).
- Wymieńcie zwierzęta, które mają niesamowite umiejętności, warte skopiowania w świecie ludzi. (Np. pajęczyna pająka, równo zbudowane plastry miodu przez pszczoły, futro pingwinów i niedźwiedzi polarnych, które daje im ciepło, mimo pływania w lodowatej wodzie).

Zachęć dzieci, by wcieliły się w rolę wybranych zwierząt, które podpowiedzą ludziom, w jaki sposób mogliby je naśladować. Swoją opowieść mogą zacząć od:

- *Jestem ... i nauczę Was ludzi...*
- *Ta umiejętność przydałaby się Wam do...*

- › *Potrafimy to robić, ponieważ posiadamy...*
- › *Wy ludzie moglibyście zbudować/skonstruować/stworzyć...*

(Aby było Wam łatwiej, zdania te znajdziesz na slajdach nr 3-5, które możesz wyświetlić jako odpowiedź).

Jeśli lubicie wyzwania aktorskie, zachęć dzieci, aby wypowiadając się, aktorsko udawały wybrane przez siebie zwierzę.

Przygotowując się do występów, możecie wykorzystać KREAktywator, *Podpatrzone u zwierząt*, który znajdziecie w osobnej zakładce. (proponujemy wykonać go w parach).

6. Refleksja

Na zakończenie zaprezentuj uczniom slajd w prezentacji pokazujący rebus (slajdy 19 i 20). Poproś, aby odczytali, co czeka ich na następnych zajęciach. Następnie zaproponuj uczniom, aby uzupełnili swoje paszporty odpowiednimi naklejkami – tak, jak czynicie to zwykle. Podziękuj za wysiłek i kreatywność podczas warsztatów i pogratuluj dobrych pomysłów!

Na kolejną podróż czytelniczą z programem *Czytanie ma Moc* zapraszamy już w marcu!

Autorka scenariusza:

Monika Karkusińska – pedagog edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej oraz pedagogiki specjalnej, trener Odysei Umysłu, na co dzień uczący w szkole podstawowej nr 199 w Łodzi, w klasach 1–3 według metody „Plan daltoński drogą do sukcesu”. Od lat poszukująca i sprawdzająca alternatywne sposoby nauczania najbardziej dopasowane do potrzeb i możliwości jej uczniów.

Konsultacja merytoryczna:

Katarzyna Cieciura – mgr edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, nauczyciel z 25-letnim stażem na stanowisku nauczyciela i dyrektora szkoły, wykładowca Krakowskiej Akademii im. Frycza Modrzewskiego na Wydziale Psychologii, Pedagogiki i Nauk Humanistycznych, koordynator Małopolskiego Klubu Budzących się Szkół, autorka scenariuszy zajęć do cyklu podręczników Nowej Ery oraz publikacji i poradników edukacyjnych.

Maja Dobkowska – pedagog kreatywności, trenerka kompetencji miękkich, autorka programów edukacyjnych dla dzieci oraz programów rozwojowych dla dorosłych, a także gier i narzędzi szkoleniowych. Od lat pracuje na styku edukacji i kultury tworząc materiały i prowadząc warsztaty dla dzieci i młodzieży. Trenerka Odysei Umysłu.

